

IZHAJA VSAKI DAN

Med ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Praznični številci se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistočni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvt. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smernice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 4 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: enoletno K 5-20, pol leta 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti 18.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. — TELEFON št. 11-57.

Brzojavne vesti.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 1. Cesar je ob 10. uri 50 min. popoldne prispel iz Bregence v Penzing ter se je ob ovacijah prebivalstva podal v Schönbrunn.

Sklicanje deželni zborov.

PRAGA 1. „Nar. Politika“ javlja z Dunaja, kakor pravi, iz prav zanesljivega vira, da bodo vsi deželni zbori in torej tudi češki sklicani za 22. oziroma 23. septembra. Zasedanje deželni zborov bo trajalo samo nekoliko dni, a potem se dne 5. oktobra sestane državni zbor.

Bienensthova češko-nemška spora-zumna akcija.

DUNAJ 1. Češki narodni socialisti so sklenili, da se ne udeležijo po Bienensthu sklicanih konferenc. V skupnem posvetovanju čeških strank bodo stavili predlog naj se Čehi z ozirom na dogodek na Dunaju in na Nižje Avstrijskem sploh ne udeležijo konferenc. Proti konferenci je tudi en del agrarcev in mladodohov. Vendar so izjavili udeleženci Globinskijeve konference, da se bržkone udeležijo. Izvzemši narodni socialisti, vse druge stranke konference, ako ne nastopi kaj nepričakovanega.

Dr. Šusteršič o parlamentarnem položaju.

DUNAJ 1. Dr. Šusteršič se je izrazil napram nekemu uredniku „Neue Freie Presse“ da je bodoči razvoj parlamentarnega položaja odvisen v prvi vrsti od razmer, ki se razvijajo v češkem deželni zboru. On da ni ne pesimist, ne optimist, a dosedaj se ni splošni položaj še v ničemer spremenil.

Konferenca Globinski.

DUNAJ 1. Včeraj je imel načelnik poljskega „Kola“ posl. Globinski s člani parlamentarne komisije „Slovanske enote“ posvetovanje glede zopetne vpostave delovanja parlamenta. Posvetovanje je imelo le informativen značaj in se ni ničesar sklenilo. Vendar so Poljaki obljubili, da bodo podpirali Čeha v zadevi čeških šol na Dunaju in Poštorni. Zato je tudi odpotoval poslanec Stapinski v Poštorno, da se informuje na lici mesta.

Za lex Axman.

DUNAJ 1. Med Nemci je pričelo gibanje, da se za zakon Axman doseže sankcijo in se tako prepreči otvarjanje čeških šol na Nižje Avstrijskem.

Veslovski kongres v Sofiji.

SOFIJA 1. Ker se je na letošnjem veslovskem kongresu v Petrogradu odločilo, da se bo prihodnji kongres vršil tukaj v Sofiji, so se mestni patriotični krogi začeli pripravljati, da bi se kongres vršil že v maju 1910. Ustanovil se je pripravljalni odbor, kateremu je na čelu „Slavjansko društvo“. Mestni svet je daroval prirediteljem kongresa 50.000 levov.

Žrebanje.

BUDIMPEŠTA 1. (Ogrski rdeči križ.) Na današnjem žrebanju je glavni dobiček 20.000 K zadela ser. 5039 št. 12. (Srečke bazilike) glavni dobiček 20.000 K ser. 7001 št. 85.

Zrakoplovstvo.

BUELZIG 1. (Ob 6. uri zvečer) Zrakoplov „Zeppelin III“ je pripravljen za polet, čim vreme to dopusti. Načrtujejo se, da bo to možno ob 10. uri zvečer.

PODLISTEK.

Ona zna...!

Črta iz življenja. — SLAVKOV.

Med vožnjo sta oba molčala in kmalu se je kočija ustavila. Ernest je vstal in hotel izstopiti a Helena ga je potisnila nazaj na sedež.

„Počakaj me tukaj, pridem kmalu. Pol urice in stvar bo gotova. Pri taki gospodi je treba, da gre vse previdno.“

Stopila je iz kočije in izginila skozi vrata v poslopje, ki se je dvigalo pred Ernestom. Dolge so se zdele Ernestu minute, ko je čakal tu na svojo ženo.

In čakal je potrpežljivo...

Helena je hitela po stopnicah in prišla v prvo nadstropje. Pozvonila je pri vratih šefovega urada in prikazal se je sluga, ki jo je vprašal, česa želi.

„Gospoda šefa!“ je odgovorila Helena kratko.

„Prosim, izvolite v sprejemno sobo! Po-
kličem ga ko!“

Sprejel jo je v sprejemnico in odšel.

Velika tatvina na pošti na Dunaju.

NEW-YORK 1. Tukaj so aretirali nekega moža, ki pravi, da se imenuje Robert Freeman, ker je osumljen, da je dne 3. julija t. l. vkradel v poštne uradu na Minoritnem trgu na Dunaju znesek 119.000 K.

Carlova okdralila.

PETROGRAD 1. Zadnjih dni je zdravje carice krenilo na bolje. Zato jej bo možno spremljati carja v Livadijo.

Kitajsko-japonska pogajanja.

PEKING 1. Kitajsko-japonska pogajanja so dovršena. Dolična pogodba bo v kratkem podpisana.

Dr. Hook dospel na severni tečaj.

KODANJ 1. — Biró [Ritzau] poroča: Danski parnik „Hans Egede“ pripadajoči upravi za gronlanske kolonije je opoludne pasiral Lerwich. Gronlanski inspektor je iz Lerwicha poslal danes upravi v Kodanj sledečo brzojavko: Tukaj se nahaja na ladiji ameriški potovalec dr. Hook, ki je na svoji ekspediciji na severni tečaj dne 21. aprila 1908 dospel na severni tečaj. Dr. Hook je meseca maja dospel iz Kap Jorka v Uperwick. Eakimi iz Jorka potrjujejo resničnost Hockovega potovanja.

Kolera.

BREDA 1. Neki mornar iz Rotterdam, ki je pil vodo iz reke, je umrl danes v bolnišnici za kolero.

Potres.

ORŠAVA 1. Včeraj po noči ob 10.30 je bilo čuti tukaj valovit potres v smeri od severa proti jugu. Škode ni nobene.

RIM 1. Včeraj popoldne je bilo čuti po vsem mestu lahak potres. Prebivalstvo v predmestjih je bežalo iz hiš. Škode ni.

SRBIJA.

Srbsko ministerstvo definitivno odstopilo.

BELIGRAD 1. — Na sinočni odborovi seji narodne stranke je pravosodni minister Ribarac poročal o predlogih, ki so mu jih stavili radikalni ministri v svrhu poravnave diferenc. Po ministrovem govoru je sklenil odbor, da se koalicijsko ohrani, o čemer je Ribarac takoj obvestil kralja.

BELIGRAD 1. Pred začetkom današnje konference ministrov se je od dveh strani zagotavljal, da je na temelju včerajšnjega sklepa odbora narodne stranke zagotovljen nadaljni obstanek koalicijskega ministerstva. Med današnjo sejo so izbruhnile pa nove diference. Po končani seji je bil izdan sledeči komunik: Ker je pravosodni minister Ribarac definitivno vstajal pri svoji ostanki, vled česar je demitijoniral tudi ministarji predsednik, je vlada konečno podala kralju demisijo skupnega kabineta. Kralj je takoj poklical ministra Pašića in Stojanovića (mladoredikalca), da jima poveri sestavo novega ministerstva. Ministra sta si izprosil 24-urni rok, da se posvetujeta s svojim klubom, v kar je kralj privolil.

Nova afeta princa Gjorgja.

BELIGRAD 1. List „Zvono“, ki je svoj čas spravil na dan afero Kolaković, je priobčil sedaj novo senzacijo o princu Gjorgju. — Isti je namreč vzel v službo za šoferja nekega Francoza, a teh dni ga je tako zlostavil, da je moral oditi zdraviti se v bolnišnico. Podrobnosti o tem slučaju taji, ali list obeta, da vendar pride do njih in da jih priobči.

Helena se je ogledala po sobi, a lekla svoj površnik in ga obesila na bužnje obešalo. Pogledala se je še enkrat v veliko ogledalo, ki je viselo na zidu, in se la na prvi naslonjač. Vrata so se odprla in v sobo je stopil gospod šef, Arnold pl. Willenfried.

Poklonil se je globoko pred njo, jej poljubil roko in rekel:

„Klanjam se, gospa! Kaka čast, da vas morem tu pozdraviti v svojem uradu.“

„Oprostite gospod pl. Willenfried, da vas motim.“

Prihajam namreč k vam z neko prošnjo.“

„Ah, pustimo sedaj čustveni del in dovolite, da se popraj informiram o vašem zdravju.“

„Oh, to je res izvrstno, gospod pl. Willenfried!“

„Sej se vam na lico pozna, milostljiva, da ste zdravi. Bistro oko, rdeča lica —!“

„No, pa že zopet komplimentirate! Prosim sedite vendar!“ — Pomaknila je stol zraven sebe in gospod šef se je leno spustil nani.

„Kako bi človek ne delal komplimentov, ko vas vidim tu pred seboj. Srečen, res srečen je vaš soprog v tem oziru.“

„Vidite gospod pl. Willenfried in ravno moj soprog je vzrok, da sem sedaj tu pri vas.“

GRŠKA.

ATENE 1. Vled zadnjih dogodkov sta polkovnik princ Nikolaj in poročnik princ Krištof prosila za dopust. — Stotnik princ Andrej je prošil vojno ministerstvo, da ga reši vojne službe, ker se namerava podati za tri leta v inozemstvo.

TURČIJA.

CARIGRAD 1. Sultan se je v spremstvu prestolonaslednika, štirih princov, velikega vezirja in ministra mornarice z flotiljo podal v Bruso, od koder se vrne v soboto.

CARIGRAD 1. Listi poročajo, da bo dala vlada za poljedelske potrebe v Adani en milijon funtov.

Dunaj 1. Župan dr. Lueger je sinoči odpotoval v Lovran.

Kristijanija 1. — Semkaj je na jahti „Polarnaja Zvezda“ dospel ruska carica vdova.

London 1. 25-letni lord Clifford se je danes blizu Brightona ponorečil in ostal mrtve na lici mesta.

Boj za češke šole v Poštorni.

DUNAJ 1. — Socijalistična poslanca Seliger in Tomašek sta bila včeraj v Poštorni, da se prepričata, kako je s tamošnjimi šolskimi razmerami.

Sinoči so priredili Čehi demonstracijo pred zaprto šolo društva Komensky. Nekaj kmetakih mladeničev je poskusilo vdreti v poslopje, a so jih pregnali orožniki.

V vasi je, kakor znano, 30 orožnikov, da čuvajo zaprto šolo Komensky in da vzdržujejo red in mir. — Češki župan Hrdlička, ki mora skrbeti za nastanjenje orožnikov, se je branil preskrbeti za prenočišče potrebna slamo. Slamo je potem preskrbel gostilničar Bittner, edini gostilničar v Poštorni, pri katerem se zbirajo Nemci.

Odpredje šol.

DUNAJ 1. — Današ so bile v Poštorni odprte šole. O prvih jutranjih ur je bilo v vasi nenavadno gibanje. Ob 7. in pol so šli otroci v cerkev, ki je zidana v ruskem štilu. Otroci nemške šole so se razvrstili pred šolskim poslopjem, oni češke šole Komensky pred občinsko gostilno. Na čelu čeških otrok je bil učitelj, z velikim šopkom cvetlic v roki, sledili so mu župan in vsi svetovalci. Po službi bežijo sta se obe skupini učencev vrnili na mesti odhoda.

V petek začne redni pouk v šoli. Da bo zamogel začeti pouk tudi v češki šoli, je dal en občinski svetovalec na razpolago svoj skedenj, da se namesti v item en razred. Poleg tega se je pripravilo za šolske namene tudi šole občinske ubožnice. Orožniki čuvajo še vedno rudičo šolo, to je poslopje, v katerem se je nahajala sedaj zaprta šola Komensky. V nemško šolo je vpisanih 200, a v češko 240 otrok.

Stapinski v Poštorni. Vprašanje čeških šol v Nižje Avstriji postaja splošno avstrijsko vprašanje.

DUNAJ 1. — Voditelj poljske ljudske stranke in načelnikov namestnik poljskega „Kola“, poslanec Stapinski se je odpeljal danes zjutraj v Poštorno, kjer misli ostati celi dan. Bržkone potuje Stapinski v sporazumu z ostalimi člani predsedstva poljskega kluba. Namen potovanja poslanca Stapinskega je, da se na lici mesta prepriča, če je

Koketno je vrgla nogo čez koleno in gledala šefa.

Obraz gospoda šefa je malce zardel in iz oči so mu švigali bliski; živ, goreč ogenj — — —

Gledal je tu pred seboj ženske v vsej njej lepoti. Helena je opazila njegovo razburjenje ter se pomaknila s stolom naprej.

„Čudim se vam gospod pl. Willenfried kako morete preatajati toliko ur tu v uradu.“

„Gospa! Ako bi imel vedno pri sebi tak dražestan vis-à-vis, tedaj bi si želel ostati celo večnost tu.“ Pogledal jo je s svojimi očmi in Helena je malce zardela.

„Prosim vas! Ne delajte mi vendar takih komplimentov, kakoršnih nisem vajena poslušati. Moj mož mi namreč nikdar kaj takega ne pravi.“

„Kako je vendar to možno!“ je vzkliknil in jo prijel za roko, ki mu jo je pustila brez obotavljanja.

„Tako lepo, mlado ženo in ostati miren, hladen, kakor led; tako živa, srčkana, življenja polna.“

Gladil jo je po roki in jo gledal s svojimi žgoticimi temnimi očmi.

Zašepetala je: „Moj mož misli le na službo. Sedaj upa, da —“

On se sklonil k njej, da je čutila njegove, teži, vroči diha in je rekel naglo: „Da, vse veži! Vaš soprog upa, da bo sedaj po-

Poštorna res skoro izključno češka vas in če je resnična trditev vlade, da zaprti šolski prostori ne odgovarjajo zdravstvenim ozirom. V nekih parlamentarnih krogih se je izrazil Stapinski, da postaja češko šolsko vprašanje na Nižje Avstrijskem podobno vprašanju poljskih šol na Poljskem; radi tega smatra poljska ljudska stranka vprašanje čeških ljudskih šol v Nižje Avstriji za vprašanje, ki zadeva vse avstrijske Slovence. On sam da poda v slučaju potrebe inicijativo za parlamentarno kampanjo v prilog češkim šolam.

Gospodarska pomoč Istri.

(Dopis.)

To pomoč smo do sedaj umevali edino v obliki raznih podpor (za nabavo krme, živil, cestna in vodna dela ter drugo enako). Toda taka pomoč ne zadostuje in Istru, oziroma njeni prebivalci si s tem bore malo pomorejo. Gospodarska pomoč se mora dalje raztegniti, če hočemo Istri res pomagati. In ko se je doseglo narodno premirje, bo možno doseči — če bo vladala pamet v glavah zastopnikov obeh narodnosti — tudi narodni sporazum, katerega gospodarsko zanemarljiva in propadajoča Istru nujno potrebuje.

Ne smemo pozabiti, da je Istru povsem (z malimi izjemami) vinorodna dežela; ne smemo zabiti, da je skoraj vino edini pridelek, ki se spravlja v denar.

V tem oziru treba pomagati. Filoksera je z večine pokončala stare vinograde. Nekateri kraji so prišli ob ves pridelek na vinu. Vled tega so se nekdanji odjemalci istrskega vina obrnili drugam. Naš pridni, a nevedni kmet, vendar ni obupal. Cele zime je kopal in spomladl sadi, da je zamogel del svoj vinogradov spet obnoviti. Mati zemlja se mu je izkazala hvaležno za njegov trud, ker mu trta, cepljena na ameriški podlagi, obilo rodi. Ali prišla je druga nadloga, ki našemu kmetu dela še večjih skrbi: ne more vina prodati. Sam si ne zna in ne more pomagati.

Poleg tega tudi naš kmet še vedno ne pravi vina po starem načinu; ta način pa daje vino, ki ne odgovarja ukusu pretežne večine sedanjih razvajenih konsumtov. Zraven tega tudi čifutski trgovci čezmerno izkoriščajo nevednost našega kmeta; in kar je še hujše: s svojo brezvestnostjo kvarijo dobro ime našemu vinu. Dovolite mi le en izgle! Približno pred letom dni sem bil na Dunaju. Ker nisem prijatelj obiskom sijajnih hotelov, in tudi moj finančni minister v svoji jugoslovanski zmernosti ne dopušča kaj takega, podal sem se v eno boljših srednjih gostilen, o kateri se je moj na Dunaju živeti poznanec jako pohvalno izrazil. S hrano — moram reči — sem bil jako zadovoljen. Ker pa nisem prijatelj pivu, sem naročil četrtno istrskega terana. — Ali verjamite mi, da je v Istri boljša žonta nego ta teran! Gostilničarja (gospodarja samega) sem povprašal, od kje dobiva ta teran. Povedal mi je, da nabavlja vsa vina od nekega poznanelega trgovca z vinom. Raztolmačil sem mu, da to ni nikak istrski teran, ampak iz vode in drugih snovi napravljena in pobarvana brozga. Dogovorila sta se, da mu pošljem za poskušnjo sodeček terana, kar se je tudi zgodilo; in sedaj je moj stalen odjemalec. Enako se dogaja povsod v vinorodnih deželah naše monarhije. Ali ne bi se dalo kako od pomoči temu, in poskrbeti, da

maknen v višji razred. Zato ste tudi vi tu. Vse vam obljubljam, vse vam naredim; samo vi mi morate izpolniti eno prošnjo... bodite mi dobri...!“

Pogledala ga je koketno, z vsem žarem mamljivih ženskih oči in — premagana je bil.

Srastno jej je poljubil roko... Še en koketni žarki pogled in odnesla je seboj slaveno obljubo šefovo, da jej bo mož povisil...

Na cesti pa je Ernest pogledoval v vrata palače in pričakoval svoje žene, ljubljene Helene — — —

Sanjal je o sreči, ki ga čaka še na tem svetu, o sreči, v katero je veroval s trdno vero srečnega, ljubečega moža — — —

Gospod šef je poklical Ernesta Maroa pred-se in dejal:

„Čestitam gospod Maren! Da bo veselje v vaši hiši, vam naznanjam, da ste pomaknjeni v višji plačilni razred...!“

Maren ni vedel od same sreče, kako je prišel iz urada in ko ga je srečal kolega Zobec in mu čestital, mu je Ernest krepko stisnil roko in zamrmral: „Da, da! Ona zna.“

Tovariš ga je začujeno pogledal, zmajal z glavo in odšel — — —

(Zvršetak.)

bi se čim več našega pristnega vina spravljalo na trg? Jaz mislim, da bi se dalo to doseči z združenimi močmi.

Po mojem mnenju bi trebalo ustanoviti eno oziroma dve (za Slovane eno, za Italijane eno) deželni kleti na združni podlagi. Te oredne kleti naj bi bile pod stalnim državnim ali deželnim nadzorom! V vsaki občini naj bi ustanovili vinarsko, ali kletarsko zadrugo, ki bi skupljala pridelek vsega kraja in napravljala vina po ukusu in zahtevah odjemalcev, a centralna klet (centralni kleti) bi skrbela za razprodajo. V vsakem večjem mestu odprli naj bi primerno število pivnic in po eno skladišče vina.

Ako se omogoči razprodaja istrskega vina že v prvem letu, bo našemu kmetu dana največja pomoč, in blagostanje pride v deželo.

Za izvedenje takega razsežnega načrta bi trebalo izvežbanih ljudi. Teh imamo nekoliko, a dalo bi se jih še vzgojiti. Tega pa ne smemo odlašati niti za en trenutek. Naši naslednji mladeniči naj gredo v nižje in srednje kmetijske šole, iz katerih pridejo — strokovnjaki.

Polgamo to na srce pred vsem našim državnim in deželnim poslancem, da razmišljajo, a tudi želimo, da bi pero kakkega strokovnjaka poseglo vmes in napisalo kako razpravo in sestavilo kak izvedljiv načrt.

Nekdo izmed kmečkega stanu.

„Veleizdajniški proces“ v Zagrebu.

(134. dan razprave.)

Zagreb, 31. VIII.

Predsednik je otvoril zasliševanje priči z vprašanjem do obtoženca Glišo Vasića, kedar je bil v Zagrebu v bolnišnici? Vasić: Leta 1906, nekoliko dni po sv. Savi, ostal sem tam 8 tednov. Na to je bil predan dopis bolnišničnega ravnateljstva, ki potrja izpovedbo obtoženčevu.

Na to se je pričelo zasliševanje priči, poklicanih za današ. Vse razven dveh so izpovedale sicer obtoženčevu v prilog, ali nič posebnega.

Na to je naravno Slavni senat ne le da je na zahtevo državnega pravdnika odklonil skoro vse priče, predloženo od brambe, ampak še tisto malo številca priči, ki jih je dopustil, so same take, o katerih je bilo gotovo že v naprej, da bodo mogle izpovedati le malopomembne stvari. Z odklonitvijo priči obrambe je storjeno grdo krivično nasilje, a tako izbero priči pa — komedija, persiflaža na pravosodje!

Kar smo rekli gori, velja posebej glede petorice prvo zaslišanih priči.

Nadaljna priča g. ca Milka Vojnović, poplusestra obtoženca Glišo Vasić, je izpovedala, da se v navzočnosti srbskega majorja Simića ni nikdar govorila o kralju Petru in cesarju Franu Josipu. Neprijetno je bila v družbi a ni čula besed, ki se podtikajo rečenemu majorju: „Ta dežela postane srbska in potem bo moral stari Fran iti!“ — Predsednik je dal dovesti prej zaslišano obtoževalno pričo gospo Milko Vodogažec. Čelo votant Pavešić se je uprl temu, ali g. Accurti je pritrdil predsedniku in zgodilo se je po njegovem nalogu. To je ravno, kar dela iz tega procesa evropski krivični škandal, da državni pravdnik ni le stranka enakorodna brambi, ampak — diktator predsedniku in vsemu njegovemu postopanju.

Ča je torej g. Accurti zahteval, naj se priča Vodogažec zasliši ponovno, potem se ne bomo nič čudili, da je ta priča izpovedala ravno nasprotno nego poprej zaslišana zaprisežena priča. Vodogažec je namreč trdila, da je slišala one besede majorja Simića, ki da je pri tem plesal in skakal kakor zuorel. Po nekaterih vprašanih votantov Meixnerja in Čuvaja je vprašal branitelj dr. Hinković pričo Vodogažec, kako izgleda major Simić! Radi tega vprašanja se je predsednik rogal branitelju, na kar je ta poslednji pripomnil, da je to vprašanje važno, kar priča Vodogažec trdi, da je Simić suh in slok, Nastić pa je izpovedal, da je korpuulent! Predsednik se je zopet rogal branitelju, češ: „Major Simić se je pač med tem posušil!“ — in: „Ga damo tehtati!“

Priča Rajko Vodogažec, sin gornje priče, je seveda izpovedal konformno svoji materi.

Naslednje priče so deloma izpovedale ugodno za obtoženca, deloma pa zopet niso izpovedale nič pomembnega. (Opozorjamo na gornjo pripombo.)

Po pavzi so čitali material aktov.

„Porazi“ hrvatsko-srbske koalicije.

„Piccolo“ — rektificira!

Včerajšnji „Piccolo“ prinaša iz Zagreba to-le brzojavko:

Zagreb (31). Vaš redni zagrebaški dopisnik, ki je vestno preštudiral hrvatske razmere in budno zasleduje tukajšnje politiko, uverava vas, da vas je „O. B.“ gredo mistificiral, pripovedujoč o „kmetiskih demonstracijah“ proti poslancem koalicijske.

Iz današnjih novinskih poročil in iz svojih zanesljivih privatnih informacij posnemam, da je v nedeljo hrvatsko-srbska koalicija slavila v Požegi veliko narodno slavo — v tisti Požegi, kjer bi hotel Rauch, da mu se porodi „ustavna stranka“.

Ravno pred par dnevi bil je v Požegi podban Čuvaj, ali (kakor ga nazivljajo v Hrvatski in Ogrski) „potujoči agent ustave“ luči“ da bi pripravil med uradniki prve temelje stranki, ki se noče poročiti pijanemu Rauchu. Kakšni vspehi je imel Čuvaj, razvidno je iz tega, da je prepravil za nedeljo sklicani ljudski tabor v Požegi, kamor so že v soboto prispeli poslanci koalicijske Vinković, Budisavljević, Lukinić in Lorković, da poberajo neopisane ovacije celokupnega požeškega meščanstva! V nedeljo so poslanci priredili zaupen sestanek. Na sobotnem vstopnem in na sestanku meščanstva so tudi uradniki dokazali, da umevajo težki položaj Hrvatske in protihrvatsko delo Raucha-Franka; obsodili so „veleizdajniški“ proces in dvoletno neustavno stanje v deželi ter poslali kralju brzojavko, proseči ga, da povrne Hrvatski zakonito stanje. Požega je torej zabeležila sijajen uspeh koalicijske, in je Rauchu odvzela tudi zadnje upanje.

Glede „kmetiskih demonstracij“, s katerimi vas je mistificiral „O. B.“, stoji stvar tako-le:

Pred par dnevi je na postaji Nova Kapela v noči navalila frankovska banda („legija“) pod vodstvom „generala“ nekoga Nevečarala na mirne potnike, misleč, da so to neki koalicijski poslanci. Potniki so se brzo znašli, branili se in zvezali so „generala“ in ga nemilo — nabili. „Legionarji“, nabiti, so se razbežali. V soboto pak se „general“ Nevečaral ni upal na postajo Nove Kaple, ampak se je prikral do postajališča Dragovci, kjer se vlak zaustavlja par sekund. Tu je „general“ vrzel na vlak eno jajce, in ko je vlak oddršel je pričel kričati na veliko veselje potnikov.

To so bile „demonstracije“ proti koaliciji!!

Dragi čitatelj, ne jezi se na nas. Ne, ni res, da je to „rektifico“ prinesel „Piccolo“, mi smo jo prinesli mesto njega, da bi ti boljše umel, kako zna „Piccolo“ prinašati lažnjive vesti in ostajati pri laži, ako gre to v prilog sovražnikom Slovanov. „Piccolo“ je dosledno hinavski v vsem svojem postopanju. Nasproti našim aspiracijam v Trstu nastopa navadno hinavskimi izgovori, češ: „V Trstu nasprotujejo Italijani Slovanom, ker tu nimajo ti poslednji nikakih pravic, ker je to italijanska last; ali v Pragi, Zagrebu, Ljubljani itd. jim priznavamo vse pravo! A kakova je praksa istega „Piccola“? Tudi glede bojev, ki jih bijejo Slovani izven primorskega ozemlja proti svojim sovražnikom, torej bojev, ki ne tangirajo nobenega italijanskega interesa, vidimo „Piccola“ — kakor kaže tudi ta najnovejši slučaj — kako se svojim lažnjivim in tendencioznim poročanjem kaže sovražstvo svoje proti Slovanom sploh in ter sluzi njihovim sovražnikom!

Zdravemu Slovanu razumu pa ostaja zagonetka, kako da je možno, da ni v vsem italijanskem taboru nikogar, ki bi si upal nasproti proti takemu sistematičnemu izžiganju Slovanov, — ki more biti v svojih logičnih posledicah le pogubno za Italijane same?!

Praga za češke manjšine.

V ponedeljek zvečer zbralo se je v vrtu Schöblove restavracije (Jačna ul.) v Pragi nad 4000 Pražanov, pripadnikov vseh čeških strank, da protestirajo proti nemškimi nasilstvom v Poštorni, na Dunaju in na Spodnje-Avstrijskem sploh. Taboru so prisostvovali zastopniki obč. sveta Prage, Smihova in Žiškova, poslanci dr. Drtina, Frel, Sláma, Nemec in Anyž. — Ostali so se opravičili.

Taboru je predsedoval direktor F. A. Šubert, ki je naglašal, da ponos in omikanost ne dovoljuje Čehom, da bi merili Nemcem v češki zemlji z isto mero, kakor se godi Čehom v Spodnji Avstriji. Čehi hočejo dokazati, da stoji kulturno znatno nad Nemci.

Referent, učitelj v Poštorni, g. Klimeš, je očrtal neznosne razmere, v katerih žive češke manjšine na moravski meji. Med njegovim govorom je dospela brzojavna vest, da je vladni komisar z 40 žandarji zaprl šolo Komenskaga v Poštorni. Zborovalci so valed te vesti vzdignili velikanski hrup. Nadaljeval je rekel g. Klimeš, da v slučaju, da vlada ostane pri svoji protičeški gonji, odgovorijo Poštorna s šolskim štrajkom in občinski svet da proglasi nemški jezik za Poštorno nedeželni jezikom ter bo dosledno temu odklanjal vsaki nemški spis spodnje-avstrijskih oblastij.

Daljni govornik je bil posl. dr. Drtina, ki je orisal protislovanstvo politiko naučnega ministra grofa Stürgbka.

Na to je socialistični poslanec Nemec tudi zelo oestro govoril proti vladi, a ko je vstal nar.-socij. posl. Frel in začel govoriti o Berlinu in bojkotu, je vladni komisar Chlum hitro razpustil shod.

Zborovalci so se vendar razšli precej mirno, pevaše himno „Kde domov mui?“

K odložitvi splošnega avstrijskega katoliškega shoda.

Odložitev sedmega splošnega avstrijskega katoliškega shoda spada vsakako med notranje avstrijske dogodke zgodovinske važnosti, ki gotovo ne ostane brez posledic za bodoči razvoj razmerja med avstrijskimi narodi, posebno pa med Nemci in Slovani. Nemški

klerikanci se bili dosedaj edini med nemškimi strankami, ki so se kasali vsaj navidezno pravične tudi napram drugim narodom.

Osobito pa so imeli krščanski socialci z Luegerjem na čelu vedno polna usta lepih besed, posebno so kazali Slovanem in Hrvatom neke simpatije. To vse je trajalo tako dolgo, dokler so naši zastopniki na Dunaju sledili čez drn in strn za krščanskimi socialci. A čim so naši poslanci v državnem zboru nastopili samostojno pot, ko so krščanskim socialcem poprej toli omiljeni Slovani začeli celo z obstrukcijo, ne da bi bili preje vprašali dr. Gessmanna za dovoljenje, so naenkrat ponebale tudi vse simpatije do Slovanec in nemška krščansko-socialna glasila so kar tekmovala z različni nemško-nacionalnimi revolvor-žurnali v psovanju Slovanec.

Ker so radi tega najprvo Slovenci in potem Čehi — prvi radi zasramovanj v nemških krščansko-socialnih glasilih, a drugi radi proganjanja Čehov na Dunaju in Nižje-Avstrijskem sploh — odpovedali udeležbo na katoliškem shodu, se je pripravilalni odbor za ta shod požuril ter poslal v svet izjavo, da katoliški shod ni nikaka nemška prireditel, ampak prireditel vseh avstrijskih katolikov, dažbo torej na shodu vsaki avstrijski katolik ne kakor gost, ampak kakor domačin.

Omenjena izjava je bila po svoji obliki nekoliko primerna, da bi bila Slovanec kolikor toliko umirila ter jim morda tudi omogočila udeležbo na shodu; a tu so začeli intrigirati nemški šovenisti v krščansko-socialni stranki in so res dosegli, da shoda ne bo. A gospodje priznavajo pri tem čisto odkrito, da so se zbal, da ne bi dunajsko mestno palačo onedavtil kak — češki govor! S tem so gospodje krščanski socialci pokazali, da niso ni za las bolji od Schönererjancev. Oni bi hoteli „veliko Avstrijo“, a s svojimi dejanji pokazujejo, da nimajo ni pojma, kako bi morala izgledati ta velika Avstrija. Prvi predpogoj za idejo velike Avstrije je vendar-le, da se bo čutil vsakdo doma, naj pride kamorkoli v Avstriji; to je pa možno le tedaj, ako se pusti vsakemu neomejeno rabo svojega jezika. Faktično velja to še danes glede Nemcev. Kjer je v kakem kraju nastanjeno pol ducata nemških rodbin, že dobivajo tudi nemško šolo. In ker na podlagi obstoječih zakonov ni možno siliti občin in dežel, da bi osnovale šole za par nemških otrok, skrb pa država za to, a ostane preskrbljeno nemška bojna družva s pomočjo mark, ki jih dobivajo iz rajha. — Na tej podlagi je torej gotovo, da se ne raznaroduje niti en sam Nemec, ker dobiva kamor-koli je prišel, priliko iz naobrazbo v materinem jeziku, dočim se Slovani, ki so se preselili v kak nemški kraj, ponemčujejo že v drugem rodu. Ker se pa vrši neprestano gibanje narodov, je le temu logična posledica, da bi morala Avstrija ob sedanjih razmerah postati šečsoma popolnoma nemška država. In to je konečni cilj vseh nemških strank v Avstriji. A da je germanizacija Avstrije tudi krščanskim socialcem konečni cilj, to je dokazala najjasneje odločitev sedmega splošnega avstrijskega katoliškega shoda!

Ta odložitev je torej ne-le značilna za mišljenje krščansko-socialne stranke, ampak tudi zelo poučna za avstrijske Slovanec.

Vprašanje glagolice.

(Dopis iz hrvatskih krogov.)

Rimski kuriji se je zadelo potrebno, da še enkrat dvigne svojo roko na svetinjo našega naroda — na glagolico.

Kakor se bodo naši čitatelji še spominjali, izdala je rimska kongregacija obredov dne 18. decembra 1906 dekret, s katerim se prav za prav uničuje glagolica po Dalmaciji ter se odpravljata hrvatski evangelist in hrvatski ritual. To je bil pravi atentat na hrvatske svetinje in mi se dobro spominjamo indignacije, s katero je hrvatska javnost vsprejela omenjeni dekret.

Koncem februarja 1907 so se sestali v Zadru vsi dalmatinski škofje, ki so sklenili, da odloka kongregacije obredov ne pripoznava, ker da je — neizvedljiv. Splitški škof Nakić, o katerem je znano, da je med dalmatinskimi škofi edini „pol tič pol miš“, je kasneje izdal svoje druge in je obelodanil v svojem diecezanskem listu gori rečeni dekret, toča z opazko, ki mu je odvzela ojstrino. Ipak se dekret ni izvel do današ niti v njegovi škofiji.

Rim je ostal osupljen po odločnosti hrvatskega episkopata in pustil je stvar, naj — spi. Sedaj pa — ne vemo zakaj — je glagolica postala zopet grozno nevarna: dne 1. minolega avgusta je izšel v uradnem glasilu sv. Stolice „Acta Apostolicae Sedis“ po nalogu sv. Očeta Pija X. imenovani dekret v svrhu: „ut omnibus pateat, atque ab omnibus, ad quos spectat (namreč na dalm. škofje), praesertim ecclesiasticis utriusque cleri viris, quocumque sub lato praetextu, sanote religioseque sub gravi obediencie vinculo observetur.“

Torej: če se škofi ne pokore takoj, bodo kar ekskomunicirani! Ali v istej stvari mora še spregovoriti glavni interes: naš narod! Mari Rim ne mara več hrvatskih katolikov, katere je še minolega stoletja nazival laskavim imenom: „A ntemurale Christianitatis“?!

K dogodkom na Grškem.

Častniki, ki so se s svojimi vojniki utaborili izven Aten, so se sicer povrnil v

vojašnice, a s tem kriza še nikakor ni rešena. Nova vlada razpolaga v zbornici od 137 poslancev le z 20 glasovi. Bržkone pride torej do razpusta zbornice. V tem slučaju bi volili prostovoljno tudi Krečani, to bi pa utegnilo dovesti do novih zapletajev, osobito s Turčijo.

Dnevne vesti.

„Piccolove“ informacije. — Na drugem mestu prinašamo slučaj „Piccolove“ nesramnosti glede njegovih lažnjivih informacij o slovenskih razmerah. Tukaj pa moramo pribiti še eno „Piccolovo“ nesramnost.

V političnem delu našega lista prinašamo originalno poročilo protestnega tabora Čehov v Pragi. Včerajšnji „Piccolo“ pa ima „originalno brzojavko“ tudi iz Prage, v katerem trdi, da se tabor ni obdržal, ker da ga je pol. komisar takoj razpustil, ali zborovalci, da so potem šli pevaje do predmestja (soborgo) Weinberge, in da so na trgu Purkyne ob 11. uri 30 min. v noči obdržali shod!! Tukaj je baje posl. Frel oestro pozival Čeha na protinemški bojkot. Seveda so redarji razglašali tudi ta shod.

Kaj ne, krasne fantazije? In potem tisti „soborgo“! Ubogi „Kralj. Vinohrady“, mesto ki tvori s Prago eno celoto, — ta krasne, moderne, veličanstvene „Kralj. Vinohrade“, je „Piccolo“ originalni korespondent degradiral na „soborgo Weinberge“.

Ubogi tudi vi, „Piccolovi“ odjemalci, ki kupujete in probavljate take „originalne oslarije“ „del più diffuso giornale...“

In zopet pošta. Z ozirom na netočnost v dostavljanju poštinih pošiljatev, o katerih smo poročali v našem listu, doznajemo od drž. posl. dra. Rybář-a, da sta se tudi njemu pripetila dva, naravnost škandalozna slučaja.

Dr. Rybář se je to poletje mudil tri tedne v Rogaški Slatini na Štajerskem. Slatina se nahaja v čisto slovenskem kraju, tik hrvaške meje, ima pa po izločitvi zdravniškega kraja Slatine iz okoliške občine nemškutarski občinski zastop, ki je napravil iz slovenske Slatine nemškutarski „Rohitsch-Sauerbrunn“. Ti okoliščini je pripisati najbrže, da je dr. Rybář dve brzojavki, naslovljeni v Rogaško Slatino, dobil še-le dva dni po oddaji. Meje tem sta namreč ti dne brzojavki romali po različnih slovenskih in hrvaških zdraviliščih, predno sta srečno prispeli v Rog. Slatino, od koder pa je bil dr. Rybář že odpotoval.

Nedostavljenje brzojavke imelo je celó jako neprijetne posledice: onemogočilo je namreč pogovor, radi katerega se je bil dr. Rybář odpe-ljal v Gradec.

Ako se je državna uprava s posebno nežnostjo ozira na vsako nemško ali laško skovanko in spakedranko, imamo mi Slovenci gotovo pravico, da se vsaj na slovenski zemlji spoštuje tudi starodavna slovenska imena. Poštini uradnik, ki teh imen na slovenski zemlji ne pozna, naj si službe išče zunaj nje!

Za službo v naših krajih tak človek ni vposobljen!

Vspehi sokolstva. — „Češko Slovo“ je prejelo iz Chicago kabelegram, da so ameriški Slovani kar najustajneje vsprajeli češko sokolsko deputacijo. V Chicago so začele 25. avgusta sokolske slavnosti v proslavo 30-letnice „Plzenjskega (ameriškega) Sokola“. Sokolska deputacija, ki jo vodi predsednik „Češke Sokolske zveze“ dr. Scheiner, je prispela v Chicago dne 26. avg., ter so jo pozdravili predsednik slavnostnega odbora Šiman, starosta „Nar. Jednoty Sokolske“ Hrbka, guverner države Illinois in major mesta Chicago. Odgovoril jim je dr. Scheiner.

Vaj „vsesokolskega zleta“ se je udeležilo 1000 Sokolov, isto toliko Sokolici in 1500 členov naraščajca. Sokolski kongres ima slovenski značaj, ker so se mu pridružila hrvatska, poljska in slovaška sokolska društva. Zvečer je sledilo posvetovanje, kako bi se ameriški Sokoli, ki se delijo na dve grupi, in delavske organizacije združile z evropskim Sokolom v eno veliko organizacijo.

Osebnah dohodarina, C. kr. davčna administracija I (Piazzetta Chiesa evangelica 2. III.) nam javlja: V smislu § 217. zakona 25. oktobra 1896., drž. zak., se javno naznanja, da je en izradek za leto 1909. izdanih plačilnih nalogov za osebnah dohodninah gledé davkoplačevalcev za cenilni okraj št. 1. Trst-mesto (I.—IV. mestni okraj) in za cenilni okraj št. 2 Trst-okolica (IV., V. in VI. predmestni okraj, katastralna občina Lonjer in I. in II. kmečki okraj) od dne 10. do 23. septembra 1909. v sobi št. 123 na tukajšnji davčni administraciji o uradnih urah od 9. predp. do 2. popold. izložen na upogled davkoplačevalcem osebne dohodnine rečenih cenilnih okrajev.

Našim trgovcem. Pišejo nam: Žalostno spričevalo o nezavednosti mnogih naših trgovcev mi je dal neki višji uradnik tukajšnje največje spedijske tvrdke „Adriatica“. Dotičnik, sin slov. matere, davi nezaveden, vendar ni naš nasprotnik, mi je nekoč razkladal o tem in onem v dotični tvrdki. Pravil mi je, kako resolutno nastopajo Madjari, posebno pa Čehi pri naročilih. Ako so prejeli dopis v tujem jeziku, ga zavrtačajo s pripombo: „Ako hočete z nami trgovati, dajajte v našem jeziku.“ Vprašal sem, kako je s slovenskim uradništvom pri dotični tvrdki. Odgovor mi

je kar sapo zaprl: „Imamo sicer par slovenskih uradnikov, pa še ti so skoro preveč, ker vsi slov. trgovci se zadovoljujejo z nemškimi dopisovanjem.“ Brez komentarja.

Pripominjam, da se posebno Kranjci odlikujejo z nemškutarenjem. Žalostna nam majka!

Brezobzirnost avtomobilistov. Iz Bar-kovelj nam pišejo:

Gospod urednik! Dovolite tudi meni nekoliko prostora! Jaz sem stanovalec gorenjih Barkovelj — ob prosekhi cesti. Siljen sem prijeti za pero, da povzdignem glas v imenu vseh onih, ki bivamo ob cesti, oziroma v bližini omenjene ceste.

Po prosekhi cesti, ki je danes zelo obljubena, vozi v sedanjih časih veliko število biciklov, motociklov, a kar je najhujše mnogo avtomobilov. Ti poslednji nam delajo res pravo pravcato vročino. Vedno smo v strahu za svoje, kakor tudi za zdravje in življenje svojih predragih otrok. Kaj bi tudi ne! Pomislite, da prosekha cesta dela po gorenjih Barkovljah od Stare gore pa do Kozjaka veliko nevarnih ključev ali ovinkov. In tudi vozijo vsi avtomobili, razen jednega, gori in doli s tako brzino, da človeka prešinja strah, ko se mu bliža taka pošast, ki vzdiguje za seboj cel oblak gostega, nevšečnega in zdravju škodljivega prahu.

Vrhu tega je večina teh nevarnih modernih bogatašev, ki ne dajejo na ovinkih niti potrebnih znamenj z rogovi ali s piščalo. Menda ne čutijo potrebe, ker jih nikdo ne priganja v to.

Kakor povsodi, pošiljamo tudi mi svoje otroke za razne potrebe v prodajalnico, v krčme, k sosedovim ali k stricem, a kako se vsak dan tresemo pred kako nesrečo. In jaz mislim, da je naš strah popolnoma opravičen.

Da dobite pravo sliko, kako praturajo razni oholi bogataši vožnjo po omenjeni cesti, omenjam vam sledeča dva slučaja.

Nekega dne jutraj je neki avtomobil na ovinku pred gostilno pri „Rumeni hiši“ zadela tako silo v neki z ljubjem naloženi voz, da ga je preobrnil. Umazani bogatini niso hoteli vedeti za škodo siromašnega Forlana in so jo kaj odkurili.

Nekega večera je nekdo na motociklu tako drvil proti mestu, da se je, ko je pridrivil do finančnega urada na Greti, kjer je položena po noči čez cesto lesena zapornica, zletel s tako silo v zapornico (bila je namreč zaprt), da jo je prelomil na dva dela, a sam je zletel, kakor kak Zeppelin, nekaj metrov naprej, kjer je poljubil trda tla. Tu sta takoj dva primera, ki jasno prikazujeta s kako silo se vozi po tej cesti, ne mende se za nevarne ovinke in tudi za ljudi razne starosti, ki morajo po tej cesti hoditi.

Ze pred dvema letoma smo prešli c. kr. policijsko ravnateljstvo v Trstu, da bi pomagal moštvo na policijski postaji v Barkovljah, da bi takim načinom dobili enega moža tudi na prosekhi cesti, ki bi pazil na take predreže in druge nevarne elemente, ki se klatarijo po tej cesti gori in doli po dnevi in po noči brez skrbi.

Ušesa na c. kr. policijsko ravnateljstvo so ostala gluha; prošnjo so lepo vrgli v koš, ne da bi odgovorili prosiilec „ne bev ne mev“. Hvale vredno to, kaj ne?!

Zdaj pa kličemo vsem prizadetim faktorjem, kakor na c. kr. policijskem ravnateljstvu v Trstu, tako tudi na c. kr. namestništvu in na mestnem magistratu, da blagovole v najkrajšem času ukreniti kaj zoper preneglo vožnjo skozi našo vas.

Tem oblastim priporočamo, da preskrbe razne ovinke s primernimi tablami, ki bi svarile take lahkoživce pred prehitro vožnjo in jim ob jednem grozile z visoko globo.

Še enkrat opozarjamo našete oblasti, da čim prej kaj store, ker drugače pokažemo sami svoj strup proti onim, ki nam provročajo toliko skrbi in strahu, a sami ne plačujejo nobenih davkov za svoj tako dragi šport.

V imenu vseh: X.
V nedeljo 5. t. m. vsi na Opštino k tomboli tamošnje zavarovalnice goveje živine. Zajejdo bo veselica pevskega dr. „Zvon“ in ples do pozno v noč.

Ker je zavarovalnica radi mnogih nesreč v minoletem letu v denarnih stiskah, je slavno občinstvo naproseno, da se številno vdeležijo tombole, kjer mu dobra sreča lahko donese lepih dobitkov in sicer: terno: gojat — cinkrina: omot platna, — I. tombola: junica, II. tombola: slamozeznica.

Prvi nastop telovadnega društva „Sokol“ v Vrdeli. — To društvo priredi v nedeljo, dne 5. septembra t. l. ljudsko veselico združeno z javno telovadbo.

To je prvi odsek tržaškega „Sokola“ v naši okolici, ki se je razvil in povzdignil v samostojno društvo. V kratki dobi svojega obstanka (9 mesecev) si je naš mladi „Sokol“ vzgojil lepo število moškega in ženskega naraščaja, ki hoče tega dne pokazati z javnim nastopom, kako pridno in vztrajno se je vadil v svoji telovadnici. To je zelo razveseljivo dejstvo, če pomislimo, s kakim trudom je spojena ustanovitev in vapošne delovanje takega društva.

Korist in pomen Sokolstva za narodno kulturo vidimo vsi (vsaj morali bi to vsi). Zato skrbimo in delajmo vsi zavedni Vrdelčani na to, da se naš mladi „Sokol“ ojači in okrepi ter razvije v močno društvo, ki bo vapošobljeno za izvrševanje svojega namena, t. j. za širjenje sokolske ideje med

naše ljudstvo in vzgajanje narodnih, vstrajnih in značajnih Slovencev.

Pridite torej, Slovenci iz Trsta in iz okolice, na slavnost naših mladih Sokolov. Posebno do naših narodnih pevskih društev se obračamo z uljudno prošnjo, naj se udeležijo te veselice in eventuelno sodelujejo s kako pevsko točko, ter pripomorejo s tem k lepšemu vapošu. Nazdar!

Sokolski odsek v Rojanu je uvedel tudi telovadbo moškega in ženskega naraščaja, ki se pa prične s šolskim letom t. j. okrog 16. t. m. Radi nabave potrebnega telovadnega orodja pa je potrebno, da se vé že vnaprej, koliko naraščaja namerava posecati telovadbo. Stariši, ki hočejo pošiljati svoje otroke k telovadbi, naj naznanijo to s dopisnico odseku ali pa predsedniku odseka.

Zanimanje za N. D. O. v Ajdovščini. — Zanimanje za ta izlet je dosegel naravnost nenavadne dimenzije. Dovolj je, če povemo, da se je v uradu N. D. O. razprodalo od torža do srede 120 vozniških listkov.

Danes se je že dosegel predpisano minimalno število 300 vdeležencev. Posebni vlak je torej zagotovljen.

Vabijo se vsi oni, ki se nameravajo vdeležiti izleta, naj pridejo po vozne listke v urad N. D. O. najkasneje do sobote zvečer.

Tržaška mala kronika.

Velik Italijan iz Tolmina. — Predminolo noč (ob 2. uri popoldne) je sedel na nekem praznem vozu v ulici Maiolica „v rožah“ nahajajoč se mož, ter je prepeval neko novo pesem, ki jo je kar sproti zlagal v svoji bujni alkoholizirani fantaziji. V tej svoji pesmi je milo prosil Italijo, naj pride gori in nas reši teh „maledetih ščavov“, katerih je vedno več. Ko se je pa prebivalcem bližnjih stanovanj zazdelo, da je ta pozna ponočna opera, zbog katere so se vzdabili iz najlepšega spanja, trajala še dovolj dolgo, so ga z nekega okna oblihi. To pa gorečemu in po „odrešenju“ hrepenečemu velikemu Italijanu sveda ni bilo po volji. Začel je kričati proti oknu, od kjer so ga polili, in psovati stanovalece s „ščavi“. Ob enem je kričal na vse grlo: „Evviva Italia nostra bella“. To je čul redar in pristopil k možu. Redar je spoznal v prvu starega policijskega znanca 45-letnega Petra Kutina, ki je pristojen v Tolmin in izgnan iz Trsta. Na policijski so zapisali njegovo ime Kutin. Oa je odločno protestiral proti takemu žaljenju in zahteval, da zapišejo Cuttin.

Ker ga je eden navzočih nagovoril slovenski, je mož odvrnil: „No ste mi parlar in sta maledeta lingua!“

Moža so vstaknili zaenkrat v hotel Tigor, a za par dni ga odvedejo v domovino Italijo, pardon v ... Tolmin.

Poštni golob na pomolu Sv. Karla. Na pomolu Sv. Karla je bil včeraj ob 4. popoldne ujet golob selec, ki je imel na nožici cinkov prstan. — Na krilu je imel privezan mal zavitek iz kavčuka. Razumna živalica, ki je bila trudna od potovanja, se je dala z lahkoto ujeti. Iščili so jo policijski in potem vojaškemu poveljstvu.

Težka neizgoda. Včeraj po noči je težak Josip Koganšek, star 33. let, iz Logatca, valed pijanosti zaspal na zidu, ki deli ul. Romagna od spradaj ležeče ul. Fabio Severo. Ob 3. zi. se je speči Koganšek zganil in padel globoko dol. Bil je hudo poškodovan. — Spravili so ga v bolnišnico.

Tatovi so se spravili na telefonske aparate. Trgovca Fran Galatiotto, v ul. Valdirivo št. 26, ima pravo smolo, ker so se tatovi že parkrat kapricirali na njegovo štacuno. Včeraj so tatovi med trenutno odsotnostjo personala ukradli celo telefonski aparat. To je vendarle predrznost.

Tiralnica. Tukajšnjem policijskemu ravnateljstvu je včeraj došla brzopjavna okrožnica, naj se aretira Ljudmila Kovacz, starega 38 let, uradnika nekega ogrskega muzeja, ki je ukradel muzeju razne historične dokumente.

Loterijske številke, izrečane dne 1. septembra:

Praga	70	30	20	60	2
Lvov	43	16	75	88	3

Koledar in vreme. — Danes: Znoone muč. Jutri: Eufemija dev. muč. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25.° Cels. Vreme včeraj: oblačno, zvečer silen naliv z bujjo.

Vremenska napoved za Primorsko: — spremenljivo s posamičnimi padavinami, hladni vetrovi. Zmerna vročina.

Društvene vesti.

Vrdelski „Sokol“. Jutri v petek ob 9. uri zvečer se vrši ustanovni občni zbor tel. društva Vrdelski „Sokol“ v „Nar. domu“ pri sv. Ivanu. Vabimo uljudno vse Svetoivančane, naj se v velikem številu udeležijo občnega zbora in naj istotako v velikem številu pristopijo k društvu, da bo ono že v začetku

Odstava otrok v poletju je mnogo težja nego v vsakem drugem letnem času, ker provročda večkrat kravje mleko motenja v želodcu in črelih. Radi tega se daje otrokom kravje mleko pomešano v redki juhi z moko „Kufek“, katere napravi mleko prebavnejše in tečnejše. Tudi je taka hrana najboljša sredstvo proti takozvanim poletnim boleznim.

V kratkem se odpre v ul. Vinc. Bellini 13 (zraven nov. sv. Ant.)
: zaloga manuf. blaga :
DE ANGELI & KEBER (PREJ AGENTI PRI TVRDKI SERAFINI)

Preskrbljena bo z bogato izbero perila, plenin, blaga za ženske obleke, čipk, raznih potrebščin, kakor tudi drobnih predmetov po jako zmernih cenah. Postrežba točna.



Po neverjetno visokih cenah
se večkrat kupuje blago za moške in ženske obleke. Temu se lahko izognete, ako naročite blago direktno pri tovarni. Zahtevajte tedaj brezplačno pošiljatev moje
zbirke jesenskih in zimsk. uzorcev
Imam v zalogi samo najboljšo blago zadnjih novosti.
Franz Schmidt, Jägerndorf 103
Avstrijska šolstva.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Ceollia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

Mad 40-leten vspeh [111] Mad 40-leten vspeh.
PASTIGLIE PRENDINI
od ogolunjene sladke skorje.
Izna/ditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu.
Zdravniško priporočeno proti
griboolu, kašlju, hripavosti, kataru.
Podeljuje pevcem in govornikom čist glas.
Zaloga v lekarni P. PRENDINI
in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi.
Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
Paziti je na ponarejanja!

Bogomil Pino

bivši urar v Sezani
ima svojo
novo prodajalnico : ur
v TRSTU
ul. Vinc. Bellini 13
nasproti cerkve svet. Antona novega
Vsakovrstne verižice po pravih tov. cenah



NOVA PRODAJALN. BLAGA ZA MOŠKE OBLEKE GIUSEPPE SPECHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 -- Piazza Nuova
je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za pomladansko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.
Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zapestnic itd. — Na željo se pošiljajo vzorci.

FILIP IVANISEVIČ

zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek v Jesenicah pri Omiših
v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slar. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica Indesche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste.

Odprlo se je
novo veliko skladišče

POHIŠTVA

in tapetarij

Paolo Gastwirth
v ulici Stadlon št. 6, Tel. 22-85

z veliko izbero popolnih sob vsakega sloga in moderne risbe ter popolnih oprav za stanovanja. —
Zadnje novosti te stroke.
Zamore si vsakdo ogledati, ne da je primoran kupiti.

Umetni zobje
Flombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zscheher

TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Interesantna
!! NOVOST !!

Neverjavno presenečenje.

Avtomatično vžigalo

„REGENT“.

Žepno kresilo in istočasno žepna svetilka.

Jako elegantno in praktično. Navadno uporabljanje s 1 roko.

Z enim pritisikom ogenj in luč.

Cena s opisom vred: 1 komad K 3.30; 3 komadi K 7.75; 6 komadov K 15.—; 12 komadov K 27.—. Poštne stroške pošiljate, ako se pošlje denar naprej ali pa po povzetju.

ALOIS SCHAUAMANN DUNAJ, V. Lettengasse

šte. 7/III.

PO POVZETJU STANE 30 STOTINK VEČ.



Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“
Anonimno delo. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

.. Pisarna .. Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2

Telefon 605. Telefon 23-30

stalo na trdni podlagi in da mu bo omogočeno vapošno delovati v smislu vzvišene sokolske ideje! Bomo videli, kdo je pravi Slovenec! Na zdar!

Dne 26. t. m. — Jugoslovanski športni dan. — Kakor je bilo že svojetasno objavljeno, priredi tukajšno kolesarsko društvo „Balkan“ dne 26. t. m. zjutraj veliko cestno dirko ob progi Ljubljana—Trst, pri kateri sodelujejo razna slova in hrvaška kolesarska društva. Na cili (Opčina) bo sprejela dirkače društvena fanfara. Popoldne se bo vršila velika ljudska veselica v Narodnem domu pri Sv. Ivanu, kjer bo proglašen izid dirke in kjer se bodo razdelile dirkačnem nagrade. Pri veselici bo sodelovala Sr. Ivanska nar. godba, pevski zbor St. Jakobske „Čitalnice“ (iz posebne prijaznosti) in ženska podružnica C. in M. pri Sv. Ivanu. Podrobni program bo objavljen v kratkem.

Odbor T. k. d. „Balkan“.

Nar. delav. organizacija.

Velike delavske slavnosti in izleta v Ajdovščino v nedeljo, dne 5. septembra tek. leta se udeležijo razven že prijavljenih društev in korporacij: „Ljubljanska N. D. O.“, „Tržaška podporno in bralno društvo“, „Čitalnica“ pri Sv. Jakobu in — kakor slišimo: Podružnica N. D. O. v Gorici.

Necoj, ob 8. uri zvečer se vrši zaupni sestanek pripravljalnega odbora za Sv. Jakobski okraj (VI. okraj) v sobi pevkega društva „Ilirija“, ulica Montecchi št. 15, I. l.

Za necoj napovedani zaupni sestanek pripravljalnega odbora za II. mestni okraj (Stare mesto) se preložen za prihodnji teden na dan, ki se določi.

Drevi, ob 8. uri se vrši redna seja odbora okrajne skupine Škedenj, v sobi Gospodarskega društva v Škedenju.

Darovi.

G. Dekleva Ivan je nabral nabajajoč se na dopustu v Podgradu za družbo sv. Cirila in Metoda K 5, katere so darovali: Dekleva Ivan K 1, Uković Ivan K 2, Vovk Fran K 1 in Anton Čuš K 1. Denar hrani uprava lista. Želeti bi bilo, da dobi g. Dekleva obilo posameznikov v tem oziru.

Za kolo sreče, ki bo v nedeljo 5. t. m. v Narodnem domu pri sv. Ivanu v korist „Vrdeškega Sokola“, je podaril, g. Šmid dva globokča, g. Poniz stekleni podstavek, g. Železnik daljnogled s kompasom, g. Štoka dve steklenici vina, g. Bartel 3 K, g. Machré 3 K. — Najlepša hvala gg. darovalcem. Nadalje darove sprejema Zavod sv. Nikolaja in g. Ponikvarjeva.

Vesti iz Goriške.

Za slavnost v Cerknem v nedeljo dne 5. septembra t. l. se prosi vsa ona sl. društva, ki še dosedaj niso naznanila števila členov, ki se slavnosti udeležijo, naj isto naznanijo takoj, ker drugače ni gotovo, da dobi vsak udeleženec prostor na voze od kolodvora sv. Lucije-Tolmin in do Cerkna.

Ona društva, ki se udeležijo z zastavo ali drugimi oznaki, naj nam to tudi takoj javijo, ker moramo to naznaniti c. kr. okr. glavarstvu v Tolminu. — Istotako naj vsako društvo naznani svojo udeležbo onemu glavarstvu, v katerega okraju ima društvo svoj sedež. Prijave naj se naslovijo na „Sokola“ ali na „Narodno Čitalnico“ v Cerknem.

Iz Ajdovščine. — V nedeljo dne 29/8. imelo je „Društvo za podporo rekelecev“ v Ajdovščini izredni občni zbor, za katerim je bil g. dr. Josip Manojč, predsednik N. D. O. v Trstu, izvoljen enoglasno častnim članom.

x Sokolska slavnost v Standrežu, ki se je vršila v nedeljo dne 29. t. m., je posebno glede udeležbe, ki je bila naravnost ogromna, prekosila, vse enske prireditve v tem letu. Vsakdo, kdor je videl to slavnost, mora priznati, da je bila to ena najlepših slavnosti, kar jih je bilo še do sedaj v goriški okolici.

Prejšnji dan in v nedeljo zjutraj je padal gost dež, tako, da se je splošno mislilo, da se ta veselica ne bo mogla vršiti. Vendar rebo se nsa je umililo in okoli 2. ure popoldne se je prikanalo zlato solnce, tako, da je bilo skoro prevrže. Tada pa je začelo pršati in se vršiti toliko ljudstva, — da Standrež najbrže ni še videl toliko množice. Vprejem gostov se je izvršil po določenem programu. Standrež je bil odet v zastavah od Roja pa do konca vasi. Udeležilo se je slavnosti več društev korporativno z zastavami. Slavnost se je vršila na velikem občinskem tgu pred staro šolo. Prostor je bil ograjen 2 m. viroko tako, da je bil sličen velikanski dvorani. Na enem koncu je stal obširen oder za telovadce in godce, na nasprotni strani pa je bilo prostora za nad tisoč gledalcev. Razpostavljeni je bilo nešteto miz in stolov, katerih posamične skupine so bile markirane z raznovrstnimi napisy krajev za šaljivo pošto. V posebnih ličnih šotorih so domača dekleta v narodnih nošah prodajale v korist družbe sv. Cir. in Met. znamenite Standreške štrukije in razglednice.

Na to so nastopila ob navdušenih življenjskih mnogoštevilnega občinstva, razna sokolska društva, in sicer: Ajdovščina 18, Sokol, Bije 5, Črniče 13, Gorica 41, Miren 13, Pevčina 11, Standrež 15, Solkan 2, Trst 7,

Volčjadraga 26. Pred prostimi vojami združenih sokolskih društev je zapelo bralac in pevsko društvo Standrež lepo pesen „Podajmo si roke Sokoli“.

Nato je izvajalo proste vaje pod spretnim vodstvom br. Kranjca 61 telovadcev. Občinstvo je pozorno sledilo tem vajam, in na množico domačinov, ki so morda prvič videli nastop naših Sokolov v takem impozantnem številu, je napravila telovadba globok utis. Zatem je nastopilo 6 vrst Sokolov z enkratno menjavo na bradli in drogu. Občinstvo je navdušeno pritrjevalo vsaki posamični vaji. — Javno telovadbo je zaključil Sokol iz Standreža z dvema skupinama na bradli in drogu, ki sta zelo ugajale. Gledalcev je bilo nad tisoč. Med slavnostjo je neumorno delovala šaljiva pošta. Slavnost se je izvršila mirno in v redu, le pri odhodu Sokolov iz telovadišča so pokazali nekateri „orli“ svojo oliko s tem, da so žvižgali.

Inteligenci in disciplini Sokolov je bilo pripisati, da niso izvajale pomeli raz zidov na katerih so stali. Kakor omenjeno je bila udeležba iz mesta in okolice tako, kakoršne nismo še videli v Standrežu. Po veselici se je razvil prav živahen ples. Kakor čujemo, je tudi gmeten uspeh slavnosti nad vse zadovoljiv.

Gospodarstvo.

Dvojni ogljenčev keli natron bi ne smel manjkati v nobeni kuhinji, kajti kakor je naravni komu znano, se stročje, koleraba, fižol itd. ako se noče zlepa skuhati, skuha mnogo prej in dobi tudi boljše okusa, ako se doda vodi, v kateri se kuhajo, nekoliko dvojni oglj.-kislega natrona. Če se hoče skuhati razno zelenjavo, dene se na pol litra vode za nožvo ost, za stročje in zrnje pa na liter vode eno kavino žličko te sode. Soda odvzame prekišlemu sadju tudi kislino, zato pa se prihrani precej sladkorja, ako se mu doda sode, ko se je kuha. S sodo se o vročem in soparnem vremenu tudi prepriči, da se mleko ne skisa. V ta namen se raztopi nekoliko sode v majhni množini vode ter zlije v zavrete mleko in pusti, da mleko zopet zavre. Ako se želi tavo maslo v taki vodi, v kateri se nahaja ta soda, pregnete in spero, postane maslo zopet okusno. Zdravju pa sode ne škoduje. „Prim. Gosp.“

Listnica uredništva.

Gg. Antonu Sterletu in Johnu R. Klunu v Chisholmu, Amerika. — O vaši želji smo obvestili našo upravo. Vzradostilo nas je, ko smo posneli iz vašega pisma, kakor živo se zanimata za dogodke v stari domovini, v kakim veseljem spremljate naš napredek in kako ste tudi v tujini obranili živo ljubzen in zvestobo do svojega naroda. Ogledajte se večih. Da sta nam zdravi!

Penzionist ali gospica resnega značaja išče se za trgovino manufaktur. — Obrniti se je na Inzeratni oddetek Edinosti. 1478

Na obroke (mesečne ali tedenske) se prodajajo dežniki in blago za moške obleke. — LEVI, Ulica Antonio Caccia 6, prvo. Cene zmerne. 1479

Prodajo se vrata, popolna okna, stopnice, držaji (ringhieri), strešniki, zidaki, tramovja itd. Obrniti se v ulico Tesa št. 31. Gilardi. 1403

Išče se postrežnica za predpoludanske ure. — Kje? pove Inzeratni oddetek Edinosti. 1487

Na Opčinah zruvena cerkve na prodaj hiša primerna za vsako obrt. Cena po dogovoru. — Ana Sosič. 1491

Mlad trgovski pomočnik zmožen slovenskega in nemškega jezika popolnoma v govoru in pisanju, laškega nekoliko v govoru, specijalistike in delikatezne stroke, želi služiti s 1. oktobrom. Ponudba na Ivo Soklič, trgovski pomočnik, Bled, Gorenjsko. 1488

Odda se pri slovenski družini meblirana soba z dvema ali eno posteljo za gospode v ulici Farneto 41, vogal G. Gatter, Trobic. 1492

Deček 15 do 16-leten išče se kakor piacist. Poznati mora dobro tržaško mesto in znati italijansko. Naslov: Ins. odd. Edinosti. 3000

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se je preselila dobroznana prodajalnica kolonj. blaga **RUDOLF :: GODNIG** iz ulice Nuova v ulico S. Giacomo št. 8.

Omenjena prodajalnica je bogato založena s kavo, rižem, testeninami, sladkorjem in suhim sadjem. V nadi, da me slavno občinstvo preseti z obilnim obiskom, se najtopleje zahvaljujem ter beležim udani **RUDOLF GODNIG vulgo KOMENC.**

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst, ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) Trst Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vagal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povrtniki, močne jope, kožabi in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero. Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

ANTON SKERL

mehanič, zaprišečni izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Apeljava in zaloga električnih svetilk, luči in svetilnic, fonov, sonofonov, in fonografov. Zaloga priprav za vodni plov in delavnica za popravila šiv, strojev, koles, motokoles it.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah. TELEFON št. 1734.

HOTEL „ABBAZIA“

Ulica Geppa št. 20, Trst (Piazza Caserma) popolnoma prenovljen in preskrbljen z vsem komfortom. Sobe od 2—naprej. Omnibus k vsakemu vlakcu. Restavracija slov. in nemško kuhinjo. Cene zmerne. Učni J. Woschitz.

Fotograf Anton Jerkič

Trst, Via delle Po-

sto št. 10, Gorica, Gosposka ulica št. 7. 1357

Zaloga izgotovljenih oblek in

manifakturnega blaga

AL MONDO

Preseljena iz Barriere št. 33

v ul. dell' Istria št. 8 (Sv. Jakob)

Velika izbora moških, deških in otroških oblek. Zaloga blaga za obleke po meri. Sraje spodnje hlače, nogovice, pletenine, ovrtniki, zapetniki, ovrtnice itd. itd. v bogati izbiri.

Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.

Specijaliteta: hlače za delavce.

Vse po najzmernejših cenah.

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno ::

Matteo Stoppar :: Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) - Filijalka: ulica Gius. Caprin št. 9

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in slaščic po zmernih cenah. Vina in likerji prav dobri v botilkah. Telefon 1464

Prvi urad za revizijo prizive in inform.

v davčnih zadevah

Trst, ulica dell' Istituto 10, III., 5.

Sprejema sestavljanje pol za hišni, rentni, obrtni in osebni davek; preskrbuje prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešenim klasifikacijam. Urad je skrajno zanesljiv in tajen. Odprto od 9. ure predp. do 1. pop.

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jel. lesa.

Izbira vsakovrstnih obloženih in ostruženih predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbira obložkov. — Lopate za pekárje.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

Piazza della Caserma št. 2, I. n.

v lastni hiši (Vhod po glavnih stopnicah) Telefon 952

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

in je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem ki sicer

za celo leto kron 30 za četrto leta kron 12
za pol leta „ 20 za en mesec „ 6

Shrambice so 24 centimetrov visoke, 21 centimetrov široke, 43 centimetrov globoke. — Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katere se priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navajajo štediti svojo deco

Nadaljna pojasnila daje zavod ob navadnih urah.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in drug

se je preselilo na

Corso št. 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana itd. itd.

: Velika zaloga :

voščenih sveč.

Prodaja na deb. in drobno.

